

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
คำนำ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
ปัญหาการวิจัย	2
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ของแผนงานวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 วิธีการดำเนินการวิจัย	12
พื้นที่ดำเนินการและประชากรเป้าหมาย	12
ระยะเวลาดำเนินการ	13
วิธีการศึกษาและเครื่องมือในการวิจัย	15
การวิเคราะห์ข้อมูล	17
กลยุทธ์ของแผนงานวิจัย	17
การบริหารแผนงานวิจัย	17
กระบวนการดำเนินงานวิจัย	19
แผนปฏิบัติการวิจัย	20
ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อกระบวนการดำเนินงานวิจัย	21
บทที่ 3 บริบทชุมชน	22
ข้อมูลทั่วไปของตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท	22

เรื่อง	หน้า
ข้อมูลทั่วไปของตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	32
ข้อมูลทั่วไปของตำบลท่างาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี	43
ข้อมูลทั่วไปของตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
รูปแบบการบริหารองค์กรชาวบ้านและการจัดความรู้แบบบูรณาการของชุมชน เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	65
ปัจจัยและเงื่อนไขในการบริหารองค์กรชาวบ้าน รวมทั้งการจัดการความรู้แบบ บูรณาการของชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	90
แนวทางการพัฒนาการพึ่งพาตนเองของชุมชนอย่างยั่งยืน	95
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะโครงการแม่บท	124
สรุปวิเคราะห์ภาพรวม บริบทที่สำคัญ กระบวนการ กิจกรรมการวิจัยและพัฒนา และผลการเปลี่ยนแปลงของแต่ละพื้นที่	124
รูปแบบการบริหารองค์กรชาวบ้านและการจัดการเครือข่ายแบบบูรณาการของ ชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	129
ปัญหาและปัจจัยในการบริหารองค์กรชาวบ้านและการจัดการความรู้แบบบูรณา การของชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	137
แนวทางการพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชนอย่างยั่งยืน	139
ข้อเสนอแนะ	141
ภาคผนวกที่ 1	150
ภาพกิจกรรมบ้านวังยาว ตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท	150
ภาพกิจกรรมบ้านห้วยหินดำ ป่าสัก และห้วยขนุน ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	154
ภาพกิจกรรม ตำบลท่างาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี	158
ภาพกิจกรรมบ้านเทพนา ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ	162
ภาคผนวกที่ 2 แนวทางพัฒนาและกิจกรรมการพัฒนาแต่ละชุมชน	166
บ้านวังยาว ตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท	166
บ้านห้วยหินดำ ป่าสัก และห้วยขนุน ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	168
ตำบลท่างาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี	172
บ้านเทพนา ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ	174

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 กิจกรรมในแผนการดำเนินงานวิจัย	20
2.2 ปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อกระบวนการดำเนินงานวิจัย	21
3.1 ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกชุมชน บ้านวังยาว ตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท	27
3.2 ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกชุมชน ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	38
3.3 แสดงจำนวนประชากรในตำบลท่างาม	45
3.4 ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกชุมชน ตำบลท่างาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี	47
3.5 ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกชุมชน บ้านเทพพนา ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ	59
4.1 การประเมินทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ ทรัพยากร จิตใจ และสังคม ของชุมชน บ้านวังยาว อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท	90
4.2 การประเมินทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ ทรัพยากร จิตใจ และสังคม ของชุมชน บ้านป่าผาก บ้านห้วยหินดำ และบ้านห้วยขนุน ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัด สุพรรณบุรี	98
4.3 การประเมินทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ ทรัพยากร จิตใจ และสังคม ของชุมชน ตำบลท่างาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี	101
4.4 การประเมินทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ ทรัพยากร จิตใจ และสังคม ของชุมชน บ้านเทพพนา ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ	104
4.5 สรุปปัญหาเงื่อนไขและการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ของชุมชน	120
5.1 สรุปวิเคราะห์บริบทสำคัญ กิจกรรมกระบวนการวิจัยและพัฒนา และการ เปลี่ยนแปลงที่สำคัญของชุมชนบ้านวังยาว ตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท	125
5.2 สรุปวิเคราะห์บริบทสำคัญ กิจกรรมกระบวนการวิจัยและพัฒนา และการ เปลี่ยนแปลงที่สำคัญของชุมชนบ้านห้วยหินดำป่าผากและห้วยขนุน ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	126

ตารางที่	หน้า
5.3 สรุปวิเคราะห์บริบทสำคัญ กิจกรรมกระบวนการวิจัยและพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของชุมชนบ้านท่างาม ตำบลท่างาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี	127
5.4 สรุปวิเคราะห์บริบทสำคัญ กิจกรรมกระบวนการวิจัยและพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของชุมชนเทพนา ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ	128

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยของชุดโครงการ(โครงการแม่บท)	5
1.2 กรอบแนวคิดการวิจัยของโครงการย่อยที่ 1. การพัฒนารูปแบบการบริหารองค์กร ชาวบ้านและเครือข่ายแบบบูรณาการ	6
1.3 กรอบแนวคิดการวิจัยของโครงการย่อยที่ 2. การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ ชุมชนแบบบูรณาการ	7
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัยของโครงการย่อยที่ 3. แนวทางการพัฒนาการพึ่งพาตนเอง อย่างยั่งยืนของชุมชน	8
2.1 กระบวนการดำเนินการวิจัย	14
2.2 วิธีการวิจัย	15
2.3 แผนการบริหารโครงการ	18
2.4 สรุปขั้นตอนในการดำเนินงาน	19
3.1 แสดงภาพพื้นที่ตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท	22
3.2 แผนที่ตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท	23
3.3 แสดงภาพโรงสีชุมชน	24
3.4 แสดงภาพข้าวปลอดสารพิษ	24
3.5 แสดงพื้นที่ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	32
3.6 แผนที่ตำบลวังยาว อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	33
3.7 สภาพทั่วไปตำบลท่างาม อำเภอมืองปราจีนบุรี	44
3.8 แผนที่ตำบลท่างาม อำเภอมืองปราจีนบุรี	45
3.9 สภาพทั่วไปตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ	55
3.10 แผนที่ตำบลบ้านไร่ อำเภอสทิต จังหวัดชัยภูมิ	56
4.1 ตัวชี้วัดในการพัฒนาผู้นำ	68
4.2 ตัวชี้วัดในการพัฒนาการบริหารกลุ่มและเครือข่าย	69
4.3 เครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร ต.วังยาว อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี	71
4.4 เครือข่ายกลุ่มโรงสีข้าวชุมชนและกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน บ้านวังยาว	72
4.5 เครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ต.บ้านไร่ อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ	72
4.6 กลุ่มอาชีพเกษตรกรพัฒนาแห่งแม่น้ำปราจีนบุรี	73

ภาพที่	หน้า
4.7 รูปแบบการบริหารองค์กรชาวบ้าน และเครือข่ายแบบบูรณาการ	74
4.8 รูปแบบการจัดการความรู้ชุมชนที่ดี	80
4.9 รูปแบบการจัดการความรู้แบบบูรณาการของชุมชนที่เหมาะสม	81
4.10 สรุปปัญหาและเงื่อนไขและแนวทางในการพัฒนาผู้นำ การบริหารกลุ่มและ เครือข่าย	90
4.11 ปัจจัยส่งเสริมการจัดการความรู้แบบบูรณาการ	95
4.12 ตัวชี้วัดการพัฒนาการพึ่งพาตนเองของชุมชนอย่างยั่งยืน	108
4.13 แนวทางการพัฒนาการพึ่งพาตนเองของชุมชนบ้านวังยาว	110
4.14 แนวทางการพัฒนาการพึ่งพาตนเองของชุมชนตำบลวังยาว	111
4.15 แนวทางการพัฒนาการพึ่งพาตนเองของชุมชนตำบลท่างาม	113
4.16 แนวทางการพัฒนาการพึ่งพาตนเองของชุมชนบ้านเทพนา	115
4.17 การพึ่งพาตนเองของบุคคลและชุมชน	117
4.18 แนวทางการพัฒนาการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนของชุมชน	118
4.19 ข้อเสนอแนะรูปแบบการดำเนินงานการส่งเสริมการเกษตรและการพัฒนาที่ เหมาะสม	119
5.1 พัฒนาการและวิธีการการพัฒนาองค์กรชาวบ้าน	130
5.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารองค์กรชาวบ้าน	132
5.3 การพัฒนาโครงสร้างการบริหารในลักษณะกลุ่ม	133
5.4 การพัฒนาโครงสร้างการบริหารในลักษณะเครือข่าย	134
5.5 รูปแบบการจัดการความรู้	135
5.6 การพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อสนับสนุนชุมชน	136
5.7 ปัญหาในการบริหารองค์กรชาวบ้านแต่ละระยะ	137
5.8 ปัจจัยในการบริหารองค์กรชาวบ้านและการจัดการความรู้ และการพึ่งพาตนเอง	138
5.9 แนวทางการพัฒนา ระดับครัวเรือนและชุมชน	139
5.10 แนวทางการพัฒนาแบบบูรณาการเพื่อการพึ่งตนเองของชุมชนอย่างยั่งยืน	140
5.11 ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแบบบูรณาการ	146